

Handläggare:
Andras Jaeger, 08-508 29 269

Till
Stadsbyggnadskontoret

Förslag till energiplan för Stockholm

Svar på förslag till energiplan för Stockholm från stadsbyggnadskontoret
(Dnr: 2010-08768-33).

Sammanfattning

Koncernledningen ser positivt på utformningen av förslaget till energiplan för Stockholm, samt att det knyts som ett tematiskt tillägg till Översiktplanen 2010, för att den på så sett, tydligare kopplas till den fysiska planeringen.

Koncernledningen kommenterar de tre sektorerna som beskrivs i energiplanen:

1. Energisektorn
2. Transportsektorn
3. Bebyggelsesektorn

Koncernledningen ser positivt på att energiplanen ger en tydlig inriktning kring en övergång från olja och kol till biobränslen. Koncernledningen delar stadsbyggnadskontorets synsätt att ny teknik behöver utvecklas för att lösa de säsongsbetonade effektivitetsproblemen i fjärrvärmenätet.

Vad gäller transportsektorn menar koncernledningen att fokus bör ligga på att följa upp satsningar i stadens miljöproffilsområden, och sprida de goda exemplen kring t.ex. logistik, söktrafik och p-normer till andra delar av staden.

Koncernledningen menar att de ambitiösa klimat- och energimål samt planeringsinriktningen i energiplanen, är förenade med kostnader, inte minst för bostadsbolagen. För att få till en snabb förändring behövs ekonomiska incitament och, precis som energiplanen beskriver, ny teknik.

Ärendet

Kommunfullmäktige godkände i mars 2010 en av stadsbyggnadsnämnden framtagna "Energiplan för Stockholm 2008". Stadsbyggnadsnämnden fick samtidigt i uppdrag att arbeta fram en ny energiplan.

Stadsbyggnadskontoret föreslår att energiplanen, förutom att vara en energiplan enligt lagen om kommunal energiplanering, också ska vara ett tematiskt tillägg till

översiktsplanen. Energiplanen är inte ett handlings- eller åtgärdsprogram för att minska utsläpp och energianvändning, utan mer en övergripande strategisk plan som utvecklar översiktsplanens skrivningar och planeringsinriktningar.

Efter samråd och utställning ska energiplanen behandlas av kommunfullmäktige och vara en del av den rullande översiktsplaneringen och aktualiseras varje mandatperiod.

Energisektorn

I samband med att nya kraftvärmeverk byggs och uppgraderas för elproduktion är det viktigt att lösa effektivitetsproblemen under sommarhalvåret, då det inte behövs mycket värme i fjärrvärmenätet. Koncernledningen har under sommaren 2012 tillsammans med KTH påbörjat en förstudie kring värmelagring i berggrum i Stockholm, som ska syfta till att minska spetslasterna och användningen av fossila bränslen i fjärrvärmenätet. I modellen för öppen fjärrvärme kommer fastigheter och värmemagasin att betraktas som tredjepartstillträde, vilket ger en bättre kalkyl för exempelvis solfångarinstallationer eller hantering av spillvärme.

Koncernledningen ser positivt på att energiplanen ger en tydlig inriktning kring en övergång från olja och kol till biobränslen. Fortum Värme har uppdraget i sitt ägardirektiv från staden att fortsätta att bygga ut fjärrvärmen samt att effektiviteten i befintliga system ska förbättras tillsammans med andra fjärrvärmeaktörer, vilket är helt i linje med energiplanen.

Energiplanen behandlar även den s.k. TPA utredningen (tredjepartstillträde). Trots vissa positiva effekter, tror inte koncernledningen att förslaget kommer att påverka marknadsförhållandena i så stor utsträckning att de samhällsekonomiska vinsterna överstiger kostnaderna, vare sig i Stockholmsregionen eller för andra tänkbara fjärrvärme-marknader. Koncernledningen bedömer att Fortum Värmes modell för öppna nät, som nu testas kan vara ett alternativ till TPA förslaget att stärka kundens ställning genom ökad valfrihet och transparens.

Transportsektorn

Om staden ska nå klimatmålet 2050 att vara fossilbränslefri, måste stora förändringar och åtgärder göras inom transportsektorn. I ett senare skede är det viktigt att trafiksektorns olika mål och aktiviteter, som bygger på bl.a. Miljöprogrammet, utvärderas. Exemplet om Norra Djurgårdsstaden, där en halvering av p-normen skett, kan istället medföra att söktrafiken ökar, vilket går i motsatt riktning till det staden vill åstadkomma. Koncernledningen menar att fokus bör ligga på att följa upp satsningar i stadens miljöprofilområden, och sprida de goda exemplen till andra delar av staden.

Bebyggelsesektorn

Koncernledningen är positiv till energiplanens höga ambitionsnivå, för att långsiktigt uppnå en hållbar stadsutveckling. Det ska dock tilläggas att de ambitiösa klimat- och energimål samt planeringsinriktningen i energiplanen, är förenade med kostnader, inte minst för bostadsbolagen. Det ska noteras att alla tillkommande miljökrav och regleringar vid ny- och ombyggnationer av bostäder, medför ofta en större initial investeringsutgift och i förlängningen en högre boendekostnad. För att få till en snabb förändring behövs ekonomiska incitament och, precis som energiplanen beskriver, ny teknik.

Staden bör genomföra offensiva satsningar för att stödja teknikutveckling som är i linje med inriktningen, exempelvis genom innovationsupphandling. Genom att vara delaktig i framtagandet av ny teknik tillsammans med högskolor/universitet och näringslivet, kommer staden att ligga i framkant av teknikutvecklingen, samtidigt som clean tech-företagen utvecklas i Stockholmsregionen.

Koncernledningens synpunkter

Koncernledningen ser positivt på utformningen av förslaget till energiplan för Stockholm, samt att det knyts som ett tematiskt tillägg till Översiktplanen 2010, för att den på så sett, tydligare kopplas till den fysiska planeringen. Det skulle dock behöva tydliggöras vilken status energiplanen har i förhållande till de andra styrande dokumenten för Stockholm. Därtill skulle en beskrivning behövas till hur inriktningsmålen i energiplanen hänger ihop med inriktningsmålen i Miljöprogrammet.

Irene Svenonius
VD

Bilaga: Förslag till energiplan